

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 142

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 11 december 2023

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

World Health Assembly van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) - Overleg en standpunt

Van 21 tot 30 mei 2023 werd in Genève de jaarlijkse vergadering van de Wereldgezondheidsorganisatie georganiseerd, de World Health Assembly (WHA). Tijdens die editie werd onderhandeld over het pandemieverdrag en de aangepaste Internationale Gezondheidsregeling (IGR). De Belgische delegatie op de World Health Assembly bestond uit leden van de permanente vertegenwoordiging van België bij de Verenigde Naties (VN) in Genève, de dienst Internationale Betrekkingen van de federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, de Algemene Afvaardiging Wallonie-Bruxelles bij de VN in Genève en het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken Vlaanderen.

België neemt, net als andere lidstaten, deel aan EU-coördinatievergaderingen waar tot een EU-standpunt wordt gekomen. Dat standpunt wordt volgens de afgesproken praktische richtlijnen verdedigd. De Europese Commissie voert het woord over EU-bevoegdheden en het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie voert het woord voor de nationale bevoegdheden. Voor de gemengde bevoegdheden wordt afgesproken of de Europese Commissie dan wel het voorzitterschap het woord voert, afhankelijk van het zwaartepunt van de betrokken gemengde bevoegdheden.

Uit het antwoord van de federale minister van Volksgezondheid op vragen in de Kamer blijkt dat de laatste onderhandelingsstekst voor het pandemieverdrag op 22 mei werd gepubliceerd. Die werd recent voor een eerste keer besproken tijdens de vijfde Intergovernmental Negotiating Body meeting. De volgende bespreking, INB 6, zal plaatsvinden van 18 tot 22 juli 2024. Of bepaalde artikelen al dan niet bindend zijn, zal afhangen van, ten eerste, de collectieve wens van de lidstaten van de WHO en, ten tweede, de juridische basis van het verdrag in de WHO-constitutie. Deze basis moet nog worden vastgesteld door de lidstaten.

Als het verdrag wordt aangenomen onder artikel 19 van de WHO-grondwet, moet een land dat verdrag eerst ratificeren voor het van kracht kan worden voor het betrokken land. Het gaat dus eigenlijk over een opt-in. Als het instrument onder artikel 21 wordt aangenomen, wordt het meteen van kracht voor alle WHO-lidstaten, tenzij een land expliciet aangeeft daarmee niet akkoord te gaan. Dan is er sprake van een opt-out. De Internationale Gezondheidsregeling werd in 2005 aangenomen op basis van artikel 21 van de WHO-grondwet.

Onderhandelingen over de herziening van de IGR zijn volgens de federale minister van Volksgezondheid nog steeds bezig. De World Health Assembly zal in 2024 de

amendementen aannemen waarover alle partijen het eens zijn. Het is volgens de minister dus te vroeg om de impact van de geamendeerde IGR in te schatten. Voor de twee processen nam België, net als de andere EU-lidstaten, deel aan de EU-coördinatievergadering waar tot een EU-standpunt wordt gekomen.

Er is ook de kwestie van de financiering van de WHO. België heeft volgens de federale minister van Volksgezondheid 26.790.000 euro bijgedragen in het huidige biënnium 2022-2023. Dat bedrag bestaat uit een kleine 8 miljoen verplichte bijdrage en ongeveer 19 miljoen vrijwillige bijdrage. Op de World Health Assembly van 2022 hebben lidstaten zich echter akkoord verklaard met een geleidelijke verhoging van de verplichte bijdrage, zodat de verplichte bijdrage 50 % uitmaakt van het basisbudget van de WHO tegen ten laatste 2030-2031. Om deze redenen zullen de verplichte bijdragen van België voor het biënnium 2024-2025 stijgen tot ongeveer 9,4 miljoen euro. Er circuleren echter plannen die zouden leiden tot een aanzienlijke versterking van de WHO, waarbij het IGR en het pandemieverdrag zouden leiden tot een uitbouw van een grote bureaucratie die miljarden zou kosten en dus ook zou leiden tot een forse verhoging van de bijdrage.

1. Kan de minister meedelen op welke vergaderingen de Vlaamse overheid (het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, ...) vertegenwoordigd was en heeft deelgenomen aan besprekingen?
2. Welke standpunten werden door de Vlaamse overheid ingenomen over het pandemieverdrag en de aangepaste Internationale Gezondheidsregeling, onder meer op de World Health Assembly? Graag vermelding van het standpunt en wanneer en waar het werd ingenomen.
3. Werden deze standpunten overlegd binnen de Vlaamse Regering of met de Vlaamse minister bevoegd voor Volksgezondheid? Welke diensten of instanties werden desgevallend nog betrokken of werd om advies gevraagd in verband met de voorbereiding van de Vlaamse standpunten?
4. Was er een consensus met het federale niveau en de Franstaligen over de ingenomen standpunten? Zo niet, waarin waren er verschillen van mening en welk standpunt werd finaal ingenomen door België?
5. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering (of welk standpunt wordt ingenomen) over de kwestie van de bindende artikels en de uitbreiding van de macht van de WHO (waarbij de WHO bijvoorbeeld internationale noodsituaties kan afkondigen en in verband daarmee zelfs bindende maatregelen kan opleggen rond reisbeperkingen, quarantaine of vaccinatie)? Graag toelichting.
6. Kan de minister meedelen welk standpunt de Vlaamse Regering heeft ingenomen of zal innemen over het artikel van de WHO-grondwet waaronder het verdrag zal worden aangenomen: artikel 19 of artikel 21?
7. Kan de minister meedelen wat het standpunt van de Vlaamse Regering is over de onderhandelingstekst? Welke zaken van de tekst dienen volgens de Vlaamse Regering nog geamendeerd te worden? Zijn die standpunten al overlegd binnen België en zo ja, wat is daarvan het resultaat?
8. Kan de minister meedelen over welke informatie de regering beschikt over de verdere procedure?
9. Gaat er vanuit Vlaanderen een financiering naar de WHO? Hoeveel en welke engagementen zijn ter zake desgevallend nog aangegaan?
10. Welke andere initiatieven neemt de regering nog in dit verband?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (82), Hilde Crevits (142).

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 142 van 11 december 2023

van **CHRIS JANSSENS**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Jan Jambon, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management.